

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن کشاورزی استان زنجان
مرکز تحقیقات و بررسی های اقتصادی

بسته حمایت از توسعه اشتغال پایدار

ضرورت ها و الزامات

پاییز ۱۳۹۵

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان زنجان
مرکز تحقیقات و بررسی های اقتصادی

بسته حمایت از توسعه اشتغال پایدار ضرورت ها و الزامات

پاییز ۱۳۹۵

عنوان: بسته حمایت از توسعه اشتغال پایدار ، ضرورت ها و الزامات

مجری طرح : سیمین طریقی

ناشر: اتاق بازرگانی و صنایع و معادن کشاورزی استان زنجان

تاریخ انتشار : پاییز ۱۳۹۵

آدرس : زنجان - بزرگراه گاوآزنک - مجتمع ادارات، اتاق بازرگانی ، صنایع ، معادن و کشاورزی استان زنجان

تلفن: ۰۲۴ - ۳۳۴۶۳۷۷۰ - ۴

دورنگار : ۰۲۴ - ۳۳۴۶۳۷۷۷

پست الکترونیکی : INFO@ZCCIM.ORG

سایت اینترنتی : <http://zccima.org>

تمام حقوق این اثر متعلق به مرکز تحقیقات و بررسی اقتصادی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن کشاورزی

در راستای اجرای سیاست‌های ستاد اقتصاد مقاومتی با عنوان توسعه اشتغال پایدار منطقه‌ای، با رویکرد مردمی کردن اقتصاد، حداکثرسازی مشارکت اقتصادی، فعالیت بیشتر زنان، جوانان و دانش‌آموختگان، بهره‌برداری از ظرفیت‌های خالی و بهبود فضای کسب و کار، بسته حمایتی از توسعه اشتغال پایدار در ۲۰ ماده به عنوان مصوبه این ستاد در تاریخ ۹۵/۰۶/۱۵ تدوین و منتشر گردیده است. در این اینجا، ضمن مرور و بررسی محتوایی بسته، نظرات و پیشنهادات کارشناسی در راستای دستیابی درست و سریع به اهداف کلی آن ارائه می‌گردد.

مقدمه

در این بسته ضمن توجه به آسیب‌شناسی و عملکرد طرح‌های سرمایه‌گذاری اشتغال‌زای گذشته، با اشاره به ضرورت‌ها و الزامات تحقق بسته، ارکان هماهنگی در دو سطح ملی و استانی تعریف گردیده است. بر طبق وظایف و اختیارات محوله به کارگروه استانی، هماهنگی و انسجام بین دستگاه‌های اجرایی، حمایت‌ها و مشوق‌های مالی، توسعه دولت الکترونیک، کاهش زمان و مراحل صدور مجوزها مورد تأکید قرار گرفته است.

حضور پررنگ صندوق‌های حمایتی و مالی در استان‌ها، نشر و اطلاع‌رسانی دامنه فعالیت صندوق‌ها به افراد جامعه و ارائه خدمات مالی حمایتی همه‌جانبه از سوی صندوق‌ها به انواع پروژه‌ها و طرح‌های سرمایه‌گذاری اشتغال‌زا، ظهور بانک‌های سرمایه‌گذاری در مناطق مختلف کشور بر اساس توزیع نسبی برابر، بانک توسعه کسب و کار، آژانس تشویقی صنایع، رویکردی جدید و مؤثر در توسعه اشتغال کشور خواهد بود.

بر اساس تجربه کشورهای موفق و پیشرفته جهان، فعالیت صندوق‌های مالی و حمایتی، آژانس‌های پشتیبان صنایع، آژانس‌های مشاوره‌ای، بانک‌های سرمایه‌گذاری در ادامه فعالیت‌های وزارت امور اقتصادی بوده و در جهت ایجاد، حفظ و توسعه اشتغال خدمات گسترده‌ای ارائه می‌نمایند.

بنگاه‌های کوچک و متوسط نقش قابل توجهی در اشتغال‌زایی، نوآوری، توسعه صادرات و در نهایت رشد اقتصادی کشورها دارند. در شرایط کنونی اقتصاد جهانی، بسیاری از کشورها با اقدامات مختلف حمایتی، سیاست تقویت و توسعه بنگاه‌ها را دنبال می‌کنند. قسمت اعظمی از اقتصاد کشور توسط بنگاه‌های کوچک و متوسط اداره شده و ارزش افزوده اقتصادی بالایی را به خود اختصاص می‌دهند.

با توجه به شرایط حاکم بر اقتصاد کشور و لزوم اتخاذ سیاست های مناسب برای ایجاد اشتغال از طریق توسعه و حمایت از بنگاه های کوچک و متوسط که غالباً سهم عمده ای در ایجاد اشتغال کشورها دارند، کاوش برنامه های حمایتی در این زمینه می تواند در تغییر نگرش در ایران مؤثر باشد. با اتخاذ الگوهای حمایتی و تشویقی و در شرایطی که آموزش های فنی و حرفه ای در کشور توسط همین بنگاه ها ارائه گردد، می توان به راحتی نیروی کار ماهر و فارغ التحصیلان را جذب نمود و تحت آموزش های فنی و حرفه ای از حداکثر ظرفیت افراد بهره مند گردید.

وزارت امور اقتصادی، وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی و بانک های سرمایه گذار به عنوان سه نهاد اصلی حمایتی بنگاه های کوچک و متوسط شناخته شده که انواع خدمات آموزشی، مشاوره ای و تأمین مالی را میتوان از ایشان انتظار داشت.

ساختار مناسب تأمین سرمایه، تشکیلات صنفی گسترده و متنوع، دیدگاه مدیریتی آینده نگر و مبتنی بر مشتری، حمایت از نوآوری و فعالیت های تحقیق و توسعه و همچنین آموزش های فنی و حرفه ای قوی از دلایل اصلی موفقیت برنامه های حمایتی از اشتغال خواهد بود.

همچنین حمایت ها صرفاً محدود به برنامه های مالی نبوده بلکه خدمات مشاوره ای گسترده در زمینه های متعدد، برنامه های آموزش شغلی و تضمین وام و اعتبارات از سوی نهاد های بخش خصوصی به عنوان ویژگی دیگر برنامه های حمایتی از مشاغل، ایجاد و توسعه اشتغال در کشور باید منظور گردد.

استفاده از مدل های صحیح تأمین مالی و اخذ تسهیلات، حمایت های دولتی در زمینه های تحقیق و توسعه، تأمین نیروی کار ماهر و متخصص، کار آفرینی و نقل و انتقال شرکت ها که بر اساس تجارب بیشتر کشورهای اروپایی از جمله آلمان که در این زمینه موفق عمل کرده اند عمدتاً از طریق اتاق های بازرگانی و صنایع به بنگاه های عضو اعطا می شود.

مؤلفه کلیدی دیگر در حفظ و توسعه اشتغال پایدار در مناطق، همکاری گسترده صنایع و بنگاه های اقتصادی با تشکل های صنفی مانند اتاق های بازرگانی و انجمن هایی است که حافظ منافع شان بوده و با برخی نهاد های دولتی در ارتباط هستند.

وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی به عنوان مهم ترین نهاد سیاست گذار بازار کار می بایست جهت تأمین فضای آموزش های شغلی و حرفه ای، مشاوره شغلی، اعطای کمک هزینه آموزش شغلی، تشویق اشتغال معلولین، اقدام ویژه ای در قالب بسته مورد نظر نماید.

بانک کسب و کار به عنوان یک نهاد تشویقی با هدف تسهیل گری ورود به بازار، کاهش و از بین بردن نابرابری های منطقه ای، تقویت اقتصاد منطقه گزینه ای مناسب در تحقق اهداف بسته مورد نیاز خواهد بود.

آژانس تشویقی صنایع به عنوان نهاد مشترک بین اتاق های بازرگانی، اتحادیه های صنفی و انجمن های صنایع، با هدف برنامه ریزی برای اعطای مشوق های بخشی تشکیلات صنعتی و کمک در راه پیاده سازی این مشوق ها و همچنین هماهنگی فعالیت های صورت گرفته می توان ایجاد گردد.

همچنین این آژانس برای اجرای برنامه‌های مختلف خود از منابع تأمین شده از صندوق‌های مالی می‌توان بهره‌مند گردد.

برنامه‌های حمایتی و تشویقی به صورت یک برنامه کلی شامل چندین زیرمجموعه اساسی از قبیل حمایت از برنامه‌های کار آفرینی، بنگاه‌های صنعتی، حمایت از آموزش‌های شغلی (برای حفظ موفقیت‌ها و افزایش توان رقابت‌پذیری، توسعه اشتغال)، کمک‌های مالی بلاعوض (اشتغال متمرکز)، خدمات مشاوره، پرداخت وام و حمایت‌های سرمایه‌ای (حمایت از ایجاد اشتغال، تشویق کار آفرینی) می‌باشد.

نتیجه‌گیری

در پایان می‌توان بیان کرد متنوع بودن حمایت‌ها تنها به برنامه‌های کمک مالی و یا وام محدود نیست. از خدمات مشاوره‌ای بسیار گسترده که توسط شبکه تشکیلات صنفی و حرفه‌ای می‌توان ارائه نمود تا برنامه‌های حمایت از آموزش‌های شغلی و حرفه‌ای، تضمین وام و اعتبارات، سبد حمایتی متنوعی را می‌توان برای تحقق و توسعه اشتغال پایدار در کشور فراهم نمود. اما برای تقویت توان رقابت‌پذیری میزان و زمان استفاده از این حمایت‌ها محدود است. به بیان دیگر، حمایت در شرایطی معنا و مفهوم دارد که محدود به زمان و مدت باشد. با کمک تشکیلات صنفی مثل اتاق‌های بازرگانی، اتحادیه‌های کارگری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، مؤسسات آموزش فنی و حرفه‌ای و نهاد‌های منطقه‌ای می‌توان توزیع مناسبی از حمایت‌ها به صورت منطقه‌ای داشت.